

OBLETNICE

PETINTRIDESET LET KLUBA PROTI ODVISNOSTI POLJANE

Dne 6. 9. 1969 sta se v klub zdravljenih alkoholikov, kot smo takrat poimenovali vključevanje tistih, ki so se zdravili zaradi takšne odvisnosti, združili dve skupini oseb: prva je prihajala z zdravljenja pri prof. dr. Levu Milčinskem na Psihiatričnem dispanzerju, torej iz Poliklinike, druga pa z oddelka za zdravljenje odvisnosti od alkohola klinične bolnišnice v Polju. Troje imen terapevtov je povezanih z njegovo ustanovitvijo: Ljuba Djordjevića kot zdravnika, Milene Tanaskovič in Mire Virant - Jaklič kot socialnih delavk.

To je bil prvi klub take vrste na Slovenskem. Napovedoval je drugačno razumevanje odvisnosti, obrat k drugačnim življenskim vrednotam in odnosom v družini in k drugačnemu pogledu na samega sebe.

Ko se je kakšno leto pozneje razmahnilo širše prizadevanje, da bi resneje posegli v ta osrednji problem, ki ogroža narodovo zdravje, je Miloš Kobal začel terapevtsko delovati v klubu, ki se je imenoval KZA Poljane II. V tistih burnih in neprijetnih časih je omagala terapevtka prvega kluba dr. Božena Širca, zato je Kobal predlagal združitev obeh klubov. Od takrat pa do danes delujemo enotno pod istim terapevtom in v različnih obdobjih tudi ob sodelovanju prizadevnih koterapevtk: Marte Senica, Branke Segar, Jadranke Čarapić in sedaj Marte Jenko.

KLUB KOT TERAPEVTSKA SKUPNOST

V klubu delujemo po načelih skupinske terapije. Posebej zavzeto smo v začetku in še sedaj poslušali stališča tistih, ki so po svetu ustanavljali terapevtske skupnosti: Ta pa so: DEMOKRATIČNOST, DOPUŠČANJE RAZLIČNOSTI, SOŽITJE, SOOČANJE Z REALNOSTJO.

V praksi je to pomenilo – ob zagotavljanju čvrste abstinence –, da smo na teden-skih, pozneje štirinajstdnevnih srečanjih upoštevali:

- Obravnavanje morebitnega alkoholnega spodrseljaja ali ponovitve pitja pri posameznem članu

- Spoznavna in čustvena doživetja skupine in/ali posameznika pri prijetnih življenjskih dogodkih
- Soočenja v skupini in razlage dogajanja v njej po spoznanjih sociodinamike
- Izpolnjevanje terapevtskih nalog tako skupine kot posameznega člana
- Utrjevanje medsebojnih odnosov med člani in sprejemanje terapevta ter koterapevtov kot »sodelujočih voditeljev« ob upoštevanju enakopravnosti in spoštovanju medsebojne različnosti.

SPOMIN NA ČLANE IN PREDSEDNIKE KLUBA

Spomin po tolikih letih sicer obledi, vendar zadevajo v živo mnogi člani, zlasti tisti, ki so žal prezgodaj odšli od nas. Med prvimi je gospod Stane, starejši mož, ki je dosegel svojo trdnost ob pomoči svojih najbližjih, pa je bil s svojo preudarnostjo spodbuda in zgled vsem članom, zlasti tistim, ki so šele prihajali med nas. Pa gospod Jaka z vsemi svojimi posebnostmi in s težnjo po duhovnih spoznanjih. Ne le, da se je razdajal v klubu, združeval je v skupino tudi mnoge s hudo boleznijo in jim olajševal duševno trpljenje. Ivan je bil na zunaj mož s trdo besedo, a sta se v njej skrivali velika toplina in in dobrohoten nasvet tistim, ki so se še trudili za svojo neodvisnost.

V klubu so bili in so še Janezi, Ivani in Jožeti in z drugimi imeni, ki ga vsak po svoje stalno zaznamujejo: s preudarno besedo, dobro organizacijo, pripravljenostjo za medsebojno pomoč.

Ženske so dajale, pa tudi v sedanjem obdobju dajejo, posebno svežino medsebojnemu srečevanju. Manj jih je kot moških, vendar brez njih ne bi mogli težiti k popolnosti. V prvih obdobjih so ženske kot žene ali pomembne spremljevalke dopolnjevale vsebino in načine našega delovanja. Nekatere kot gospa Marjana ostajajo zveste še v teh časih, gospa Stanka nas obišče ob pomembnih priložnostih, enako kot gospa Dora, ki s svojo prisotnostjo oživlja spomin na mater, članico prvega kluba in pozneje očeta, ki je ostal v našem spominu po svojem vzornem sodelovanju.

Mnogo strani bi porabil, če bi se hotel ustavljati ob vsakem in mu pozorno čestitati ter pohvaliti njegov napredek.

Vendar je treba nekaj tehtnih besed posvetiti predsednikom (in njihovim neposrednim pomočnikom) v vodenju kluba. Ti so ob »sodelujočih voditeljih – terapevtih« zagotavljali, da smo delovali brez zastojev, da smo na trenutke premagovali tudi hude ovire in da smo se lahko izrazili v zadovoljivi uspešnosti kluba.

Kar po vrsti bi bilo treba z imeni, od Nikolaja, preko Ivanov, Janezov in Jožetov, do sedaj predsedujočega gospoda Vilija. Obe ženski, Valerija in Tjaša, sta dajali klubu svoj poudarek in prinašali doživetja, ki so večkrat omilila moško robotost.

IZLETI

Izven običajnih sestankov smo se posebej uspešno družili in utrjevali svojo osebnost na številnih izletih. Prekrižarili smo velik del Slovenije. Koliko sproščenosti, smeha, dovtipov, pa tudi resnih besed ob spomenikih preteklosti ali njenih pomembnih dogodkih, smo doživeli ob navzočnosti vseh članov, saj je na izletu le redko kdo manjkal. Prišle so žene ali možje, njihovi otroci. Še vedno hranimo spomin na posamezen izlet, o njem izrečemo marsikatero besedo na naslednjem ali pa ob praznovanju novega leta ali na svečanem sestanku, ko vsako leto člani pejmejo priznanja za abstinenco in osebni napredek.

TERAPEVTSKA SKUPNOST NA DEBELEM RTIČU

Od samega začetka smo želeli uresničiti srečanje, ki nas bi združevalo po več dni v »pravo« terapevtsko skupnost. Zamisel nam je pomagal uresničiti gospod Vili v Umagu, po prelomu v letu 1990 pa gospod Žagar v okviru Počitniškega doma notranjih zadev na Debelem Rtiču.

V dveh dneh in pol se v skupnosti zvrstijo skupinski sestanki z dogovorjeno vsebino, dopolnijo pa jih sproščeno vzdušje obmorskega okolja in nepozabni večeri ob pogovorih, glasbi in plesu.

Sklepi skupnosti v njihovih podrobnostih prežemajo naše delovanje kar celo leto.

USPEŠNOST NAŠEGA DELOVANJA

Za oceno uspešnosti katerekoli oblike zdravljenja odvisnosti od alkohola vlada v strokovni literaturi precejšna zmeda. Zavedamo se, da v klub vstopajo predvsem tisti, ki so se zelo resno odločili, da premagajo svojo odvisnost. Zato je doseganje abstinence skupaj s pomembnimi spremembami v življenju posameznika v klubu – odlično. Po izvedeni raziskavi v preteklih letih smo lahko ugotovili, da so tisti, ki so bili ali so še povezni s klubom, sicer v zaznavnem razponu uspešnosti, v 83 % sposobni premagovati odvisnost od alkohola. Toda klub tudi po 35 letih ni mima voda. Pogosto ga pretresejo resni spodrsaljaji posameznih članov. Zato jim je pomoč tudi po tolikšnih letih še vedno potrebna.

ZAKLJUČEK

Iz velikega spoštovanja do članov, ki premagujejo odvisnost in spreminjajo sebe in druge okoli sebe, smo se odrekli neprimernemu nazivu »alkoholika« in našo skupino poimenovali »Klub proti odvisnosti« z dodatkom Poljane kot krajem, kjer smo »preživeli« večino časa.

V petintridesetih letih je doživljalo klubsko vzdušje in z njim povezano zdravljenje več kot 200 oseb. Če to število pomnožimo vsaj s tremi družinskimi člani, je doživelo spremembe v svojem življenju vsaj 600 ljudi.

Podatki, izraženi v številkah so le en del resničnosti. Za člane kluba in terapevte je pomembnejša pripravljenost za razumevanje in pomoč. Vzdušje v klubu, obsežnost in pogostost pozitivnih doživetij, osebna rast posameznika in skupine potrjujejo primernost iz načel skupinske analize in terapevske skupnosti oblikovanega terapevskega pristopa. Nikakor ga še ne želimo prekiniti. Odločeni smo stopati proti naši štiridesetletnici.

Prof. dr. Miloš F. Kobal